

KLs Børn & Unge Topmøde, den 26. januar 2023

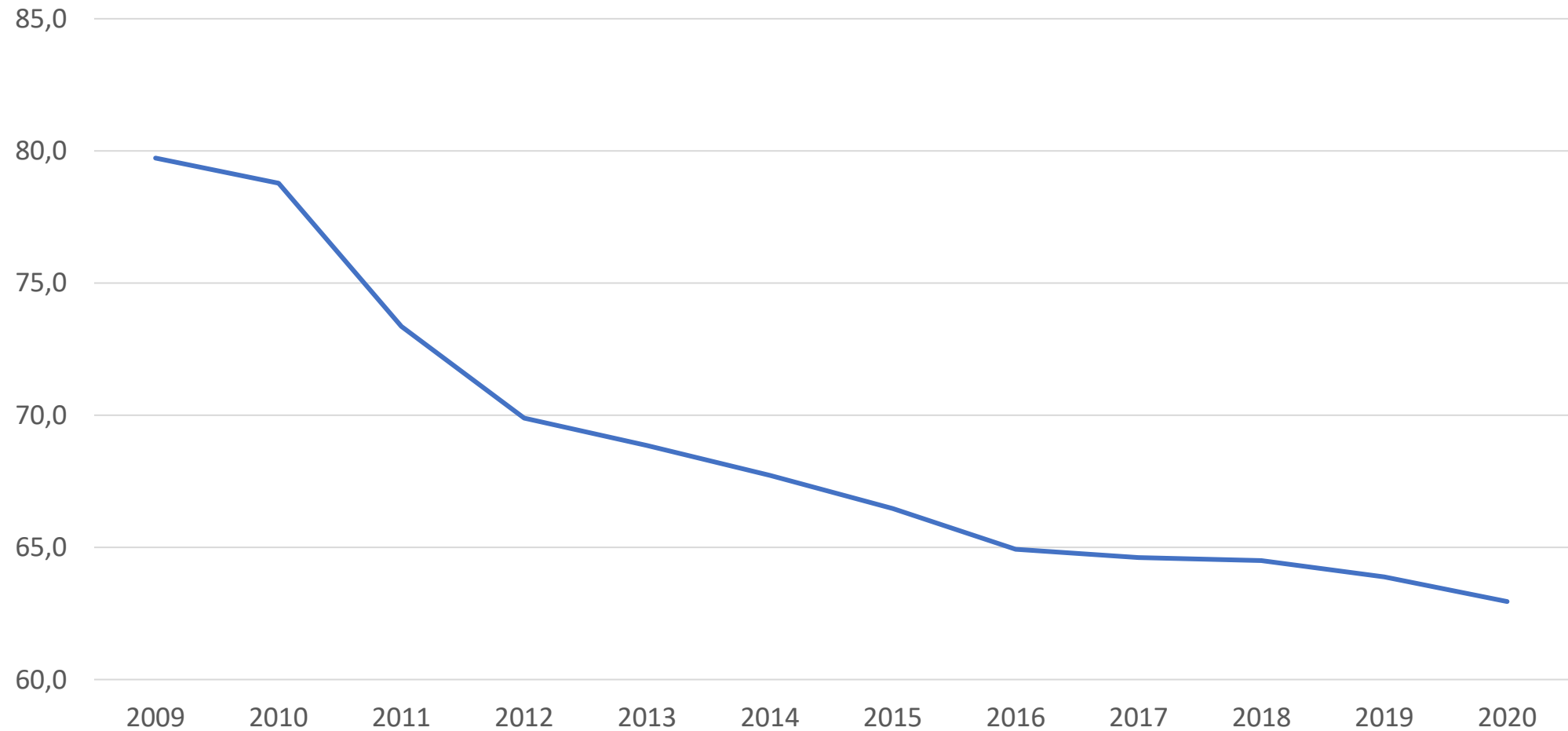
Niels Højberg, ledelsesrådgiver ved Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet og tidl. stadsdirektør

Politisk ledelse af børne- og ungeområdet

Agenda

1. Den demografiske udfordring og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår
2. Undersøgelser af politikernes vilkår for ledelse
3. Behov for ny tilgang til udviklingen af velfærd
4. De sårbare unge og kommunalpolitikernes betydning for trivsel – og et par betragtninger

Fuldtidsansatte i Aarhus Kommune pr. 1.000 borgere 2009-2020

* **Kilde:** www.statistikbanken.dk, **FRDK120**

Befolkning i 2020 og 2030 opdelt i aldersgrupper

	2020	2030	Ændring, antal personer	Ændring pct.
0-6 år	425 296	485 038	59 742	14
7-17 år	730 842	683 614	-47 228	-6
18 – 64 år	3 510 634	3 503 538	-7 096	-0,2
65 -79 år	883 665	937 569	53 904	6,1
80+ år	272 326	433 511	161 185	59,2
I alt	5 822 763	6 043 270	220 507	3,8

Undersøgelser fra Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Institut for Statskundskab, AU

- Onboarding af nye kommunalbestyrelsesmedlemmer, maj 2022 (sammen med KOMDIR)
- Kommunaldirektørernes syn på samspillet mellem politikere og forvaltning, oktober 2022 (sammen med KL)
- Borgmestrenes syn på samspillet mellem politikere og forvaltning, november 2022 (sammen med KL)
- Coming: Undersøgelse af samtlige kommunalbestyrelsesmedlemmer (sammen med KL), foråret 2023

Andre undersøgelser:

- Momentums undersøgelse af politikeres forventning til samspillet med forvaltningen, maj 2022
- Coming: Dybvad rapporten om samarbejde mellem politikere og embedsmænd i centraladministrationen, 31. januar 2023 (DJØF)

Hovedindtryk (1)

- Kommunestyret fungerer ifølge borgmestre og kommunaldirektører generelt godt
- Der er de fleste steder tillid og klare linjer i samarbejdet mellem borgmestre og kommunaldirektører
- Kommunaldirektørerne rådgiver oppositionen og borgmestrene accepterer det
- Rammen om borgmestrenes samarbejde med forvaltningen er meget forskellig, nogle deltager fast i direktionsmøderne, andre engang i mellem, andre slet ikke

- De sociale medier spiller en større rolle. Diskussionerne på de sociale medier sætter en tydeligere dagsorden end tidligere
- Borgmestrene oplever, at de selv er mere "i skudlinjen". Kommunaldirektørerne oplever ikke det samme

Hovedindtryk (2)

- Generelt vurderer både borgmestre og kommunaldirektører og, at sagerne er blevet mere komplekse
- Mange politikere (men ikke borgmestrene) efterspørger mere direkte indflydelse i kommunens daglige arbejde og oplever, at forvaltningen ofte ikke giver dem spillerum nok
- Diskussionen i Dybvad-udvalget om politiske embedsmænd er formentlig ikke relevant for kommunerne!

Kommunalpolitikernes vilkår for ledelse

1. Viljen til at ville gøre en positiv forskel, især for de svageste i samfundet er stor, men prioriteringsrummet er klemmt
2. Svær balance mellem særinteresser og konkrete beslutninger
3. Rå tone på de sociale medier smitter ofte af på den almindelige debat
4. For mange er de personlige omkostninger som politiker store
5. Begrænset honorering for arbejdstimer (fuldtidspolitikkerne undtaget)

Strategiske udfordringer ("vilde problemer") på tværs af magistratsafdelinger og et nyt byråd

Integration –
"en by med brug
for alle"

Bæredygtig vækst

Klima og bæredygtighed
(CO2-neutralt bysamfund
2030)

Sundhed og
forebyggelse

Rekruttering og kompetencer

Den demokratiske
samtale

Sårbare unge

”Tidligere gjorde vi meget ud af at udpege den bedste vej for borgerne. Nu stiller vi flere spørgsmål. Vi skal finde ud af, hvad det menneske, der sidder overfor, gerne vil. Og så forsøger vi at gå ved siden af eller bagved borgeren og støtte vedkommende i den vej, de selv har udpeget. Det er nyt for os.”

Gitte Breinholt Bjerregaard, afdelingsleder i Job & Trivsel

” Børnenes sengetider er formelt set ikke mit ansvar, men jeg har et ansvar for, at de lærer noget. Og forskningen viser, at søvn er en afgørende forudsætning for det. Derfor skal vi som skole turde blande os – også i det, der sker derhjemme.”

Jette Bjørn Hansen, skoleleder på N. J. Fjordsgades Skole

service	fællesskab
borgerinddragelse	kommuneinddragelse
fortrop	bagtrop
lovlige bygninger	liv mellem bygninger
system	menneske
gøre for	sammen med
pårørende	familie og venner
ekspert	sparringspartner
bibliotek	medborgercenter
hjælp	selvhjælp
frivillig	medborger
afgørelse	dialog
faglighed	attitude
permanent	midlertidig
kunde	partner
svar	spørgsmål
standarder	drømme
taler om	taler med

Kommunalpolitikernes betydning for trivsel for sårbare unge

- Find de unge, der har det svært og spørg dem, hvad de ønsker sig!
- Find nogle, de unge kan snakke med!
- ”Gå over åen efter vand!” – brug forskellige fagligheder!
- Skab fællesskaber, der er andet end sport!
- Hav særlig opmærksomhed på de unge, som den øgede økonomiske ulighed har ramt og dem, der har psykisk sygdom og alkoholisme i familien.